

Πάλι φονιάς, πάλι άθελά του, ο Ηρακλής αναγκάστηκε να φύγει από την Τίρυνθα ψάχνοντας εκείνον που θα τον εξαγνίσει από τον φόνο. Σκέφτηκε τον Νηλέα, βασιλιά στην Πύλο, και πήγε να τον συναντήσει. Ο Νηλέας όμως ήταν φίλος με τον Εύρυτο, τον πατέρα του νεκρού Ίφιτου. Αρνήθηκε και μαζί του συμφώνησαν και όλοι οι γιοι του, εκτός από τον Νέστορα που πήρε το μέρος του Ηρακλή. Ο Ηρακλής κατέφυγε στις Αμύκλες της γειτονικής Λακωνίας, στον βασιλιά Δηίφοβο που έσπευσε να τον εξαγνίσει με όλες τις νόμιμες τελετές.

Μετά, ο Ηρακλής μάζεψε στρατό και πήγε να εκδικηθεί τον Νηλέα. Έχει ήδη αναφερθεί, τι εκεί έγινε: Ο Ηρακλής τα βρήκε σκούρα, ώσπου, με την βοήθεια της Αθηνάς, μπόρεσε να απαλλαγεί από τον μεγάλο γιο του Νηλέα, τον Περικλύμενο, οπότε κατέστρεψε την Πύλο και σκότωσε τον Νηλέα και τους γιους του, εκτός από τον Νέστορα, τον οποίο εγκατέστησε βασιλιά της χώρας.

Κάποιοι θεωρούν ότι ο πόλεμος αυτός έγινε, όταν ο Ηρακλής επέστρεφε από την Ερύθεια με τα πορφυρά βόδια του Γηρυόνη. Ο Νηλέας και οι γιοι του θέλησαν να του τα πάρουν οπότε η σύγκρουση έγινε αναπόφευκτη. Με τους θεούς να συμμετέχουν στη μάχη. Η Ήρα, φυσικά, με το μέρος των Πυλίων. Και ο Ποσειδώνας, πραγματικός πατέρας του Περικλύμενου. Και ο Απόλλωνας, ίσως προβλέποντας τη μετέπειτα σύγκρουσή του με τον ήρωα. Και ο Άδης. Η Πύλος ήταν μια από τις πύλες που οδηγούσαν στον Κάτω Κόσμο.

Του Ηρακλή του αρκούσε που είχε στο πλάι του την Αθηνά. Πλήγωσε την Ήρα με βέλος με τριπλή αιχμή, λάβωσε και τον Άδη «στην Πύλο, ανάμεσα στους νεκρούς» όπως λέει στην Ιλιάδα ο Όμηρος (Ε 397). Στον Όλυμπο, όπου αποσύρθηκε, τον γιάτρεψε, όπως και την Ήρα, ο Παιήνας, ο γιατρός των θεών. Στην «Ασπίδα», αναφέρεται ότι ανάμεσα στους αντιπάλους του Ηρακλή ήταν και ο Άρης που επίσης πληγώθηκε αλλά πολλοί πιστεύουν ότι εκεί υπάρχει σύγχυση με τον Άδη.

Σύμμαχοι του Νηλέα ήταν και ο Ιπποκόοντας με τους είκοσι ή δώδεκα γιους του που είχαν έρθει από τη Λακωνία. Έτσι κι αλλιώς, ο Ηρακλής είχε από πριν ράμματα για την γούνα τους καθώς πατέρας και γιοι είχαν παλιά σκοτώσει τον Οϊωνό, γιο του Λικύμνιου και άρα ξάδελφό του. Να θυμίσουμε ότι η μητέρα του ήρωα, η Άλκηστη, και ο Λικύμνιος ήταν αδελφια, παιδιά και οι δυο του Ηλεκτρώνα. Και η γυναίκα του Λικύμνιου, η Περιμήδη, ήταν αδελφή του θετού πατέρα του, Αμφιτρώνα.

Ο Ιπποκόοντας είχε σφετεριστεί τον θρόνο της Λακωνίας και είχε διώξει τον νόμιμο διάδοχο, Τύνδαρο. Περαιστικός από τη Σπάρτη, ο Οιδωνός χάζευε το ανάκτορο όπου είχαν εγκατασταθεί ο Ιπποκόοντας και οι γιοι του. Ένας πελώριος σκύλος χίμηξε εναντίον του. Ανήκε στους Ιπποκοοντίδες κι έτσι ορμούσε σε όλους τους ξένους. Ο Οιδωνός πρόλαβε και σήκωσε μια πέτρα και του την πέταξε. Η πέτρα βρήκε τον σκύλο στο κεφάλι και τον άφησε στον τόπο. Εξαγριωμένοι οι είκοσι ή δώδεκα γιοι του Ιπποκόοντα, περικύκλωσαν τον Οιδωνό κι άρχισαν να τον χτυπούν ώσπου τον σκότωσαν. Ο Ηρακλής αποφάσισε ότι είχε έρθει η ώρα της εκδίκησης.

Για να ενισχύσει το στράτευμά του, ο Ηρακλής πήγε στην Τεγέα και ζήτησε από τον Κηφέα, τον εκεί βασιλιά, να τον βοηθήσει. Ο Κηφέας είχε είκοσι γιους και μια κόρη, τη Στερόπη, και πολύ ήθελε να συνδράμει τον ήρωα. Φοβόταν όμως πως, αν άφηγε την πόλη του, οι Αργείοι θα έβρισκαν ευκαιρία να της επιτεθούν και να την κυριεύσουν. Όσο θυμάται ο νους του ανθρώπου, Αργείοι και Σπαρτιάτες ανταγωνίζονταν ποιος θα κατακτήσει την Τεγέα και τις γύρω της περιοχές. Αλληλοσκοτώνονταν γι' αυτές ακόμα και τον 4^ο π.Χ. αιώνα. Στο πλάι του Ηρακλή, ο Κηφέας ήταν βέβαιος ότι θα ξέμπλεκε τουλάχιστο με τους Σπαρτιάτες, αρκεί να μπορούσε να εξασφαλίσει τα νώτα του από τους Αργείους.

Ο Ηρακλής βρήκε τη λύση. Η θεά Αθηνά κατείχε το κεφάλι της Μέδουσας από τον καιρό που της το είχε χαρίσει ο Περσέας, προπάππος του ημίθεου. Κι όποιος αντίκριζε το κεφάλι αυτό, απολιθωνόταν. Ο Ηρακλής ζήτησε από την θεά να του δανείσει μια μπούκλα από τα μαλλιά της Μέδουσας. Την πήρε μέσα σε ένα χάλκινο πιθάρι που το έδωσε στην Στερόπη. Αν, όσο ο πατέρας και τα αδέρφια της έλειπαν στη μάχη, φαίνονταν οι Αργείοι, η κόρη δεν είχε παρά να ανέβει στα τείχη και, χωρίς να την κοιτάξει, να βγάλει την μπούκλα από το πιθάρι και να την επιδείξει στον εχθρό, υψώνοντάς την τρεις φορές.

Πια, ο Κηφέας, οι γιοι του και όλος ο στρατός της Τεγέας μπορούσαν να ακολουθήσουν τον Ηρακλή που είχε μαζί του και τον Ιόλαο και, κατά μια εκδοχή, τον αδελφό του, Ιφικλή, που δεν είχε πεθάνει στον πόλεμο με τον Αυγεία αλλά έμελλε να σκοτωθεί σε μια από τις μάχες με τον Ιπποκόοντα, όπως λέει ο Απολλόδωρος (II 145). Ο οποίος Ιπποκόοντας αμύνθηκε σθεναρά και, μάλιστα, πλήγωσε τον Ηρακλή στην κοτύλη (την άρθρωση του γοφού). Ο ήρωας έφυγε από την μάχη και ζήτησε από τον θεό Ασκληπιό, τον γιο του Απόλλωνα, να τον θεραπεύσει. Ο θεός τον έκανε καλά και ο Ηρακλής ίδρυσε ναό προς τιμή του Ασκληπιού Κοτυλέα. Μετά, γύρισε ακάθεκτος με, περιέργως, την θεά Ήρα στο πλευρό του.

Η Σπάρτη κυριεύτηκε. Ο Ιπποκόοντας σκοτώθηκε. Σκοτώθηκαν και τα δώδεκα ή είκοσι

παιδιά του. Σκοτώθηκαν όμως και ο Κηφέας και όλοι του οι γιοι. Ο Ηρακλής ίδρυσε ναό στην Ήρα και στον Οϊωνό, έθαψε τους νεκρούς κι έστειλε να καλέσουν τον Τύνδαρο από την εξορία. Τον αποκατέστησε στον θρόνο της Σπάρτης. Στον θρόνο της Τεγέας ανέβηκε ο Έχεμος, εγγονός του Κηφέα. Σύμφωνα με την αρκαδική εκδοχή, θα αποδεικνυόταν μοιραίος για τον Ύλλο, τον γιο του Ηρακλή.

Επιστρέφοντας από την Σπάρτη στην Τίρυνθα, ήταν που ο Ηρακλής συνάντησε την Αύγη. Ήταν η δεύτερη γνωστή απιστία του στην Δηιάνειρα.

(τελευταία επεξεργασία, 17 Σεπτεμβρίου 2021)